N°. 149. 1857.

# NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f. 18 [illegible]; die van de Courant alleen f 14 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 26 JUNIJ.

*Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.*

## NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 87.) *WET van den 13den Junij* 1857, *tot regeling der Jagt en Visscherij.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de wet van 6 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47) te herzien en door eene nieuwe wet tot regeling der jagt en visscherij te doen vervangen,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Ieder die zijn eigen grond of water, of de gronden of wateren van anderen, waarop hij jagtregt heeft of waarin hij tot visschen geregtigd is, bejaagt of bevischt, moet voorzien zijn van eene daartoe betrekkelijke acte, op de eerste vordering te vertoonen aan de met het toezigt op de jagt en visscherij belaste ambtenaren.

Art. 2. Om eens anders grond of jagt- of vischwater bij vergunning, huur of pacht te kunnen bejagen of bevisschen, moet men daarenboven voorzien zijn van een schriftelijk bewijs van den eigenaar of regthebbende, overeenkomstig het vorig artikel te vertoonen.

Deze bepaling is niet toepasselijk, wanneer het jagen of visschen plaats grijpt in gezelschap van den eigenaar of regthebbende, noch ook op pachters of huurders, ten ware het jagt- of vischregt bij de overeenkomst van pacht of huur zij voorbehouden.

Ten aanzien van de gronden en wateren, vermeld in artt. 577 en 579 van het Burgerlijk Wetboek, wordt de Staat als regthebbende beschouwd.

Tot het visschen in deze wateren, met den hengel in de hand, wordt noch acte noch vergunning vereischt.

Het schriftelijk bewijs, in het 1ste lid bedoeld, is, even als de verdere in deze wet gevorderde schriftelijke vergunningen van eigenaar of regthebbende, vrij van zegel en registratie.

Art. 3. Het jagt- en vischregt, dat derden op gronden of wateren van anderen hebben, kan door dezen worden afgekocht, al ware het tegendeel uitdrukkelijk bedongen.

Het bestuur der domeinen is tot dien afkoop bevoegd op de voorwaarden, door Ons vast te stellen.

Bij geschil over den afkoopprijs, wordt deze door de regtbank van het arrondissement, waarin de gronden of wateren zijn gelegen, na verhoor van deskundigen, bepaald.

Bij vervreemding kan het jagt- of vischregt niet van den eigendom van den grond of het water worden afgescheiden.

Art. 4. Behoudens de regten van derden, wordt aan Ons de beschikking opgedragen over de jagt:

der heerlijkheden het *Loo* en *Borculo*, van *Naaldwijk* en den *Oranjepolder*, zoolang de afkoop van het jagtregt, waarop art. 3 toepasselijk is, niet zal zijn geschied; en voorts op de volgende domeingronden:

a. de zeeduinen van den *Hoek van Holland* tot aan het dorp *Noordwijk aan Zee*;

b. de Kroondomeinen.

Art. 5. De jagt- en vischacten worden, bij verzoekschrift op ongezegeld papier, aangevraagd aan Onzen Commissaris in de provincie, waarin de verzoeker woonachtig is, en door dien Commissaris, volgens het door Onzen met de zaken der jagt en visscherij belasten Minister vastgesteld model, uitgegeven.

Voor minderjarigen worden de verzoekschriften ingediend door hunne ouders of voogden.

De acten gelden van den 1sten Julij tot en met den 30sten Junij van het volgende jaar en zijn voor geheel het Rijk van kracht.

Art. 6. Onverminderd het zegelregt volgens de wet, hetwelk, ook bij niet-afhaling der eenmaal aangevraagde acte, ten laste des verzoekers blijft, wordt betaald:

voor eene groote jagtacte tot alle geoorloofde jagtbedrijf, *dertig gulden;*

voor eene groote jagtacte als boven, met uitzondering van de lange jagt en de valkenjagt, *vijftien gulden;*

voor eene kleine jagtacte tot de jagtbedrijven in art. 15 litt. *e*, *f* en *g* genoemd, *vijf gulden;*

voor eene groote vischacte tot het gebruik van alle geoorloofd vischtuig, *vijf gulden;*

voor eene kleine vischacte tot het gebruik van één geoorloofd vischtuig, in de acte te vermelden, *een gulden en vijftig cents.*

Het blijft aan Onzen Commissaris in de provincie voorbehouden, aan dagloonërs of arbeiders voor de uitoefening van het jagtbedrijf, vermeld in art. 15 lit. *g*, en aan kennelijk onvermogenden voor de uitoefening der visscherij met één vischtuig, kostelooze vergunning te verleenen, mits van het onvermogen voldoende blijke, en door belanghebbenden de schriftelijke toestemming der eigenaren worde overgelegd, waarvan in de vergunning melding wordt gemaakt.

De kostelooze vergunning wordt aan de ambtenaren, met het toezigt belast, op de eerste vordering vertoond.

Art. 7. Eene acte dient alleen voor hem, op wiens naam zij is afgegeven.

De meester kan echter ook eene acte bekomen ten behoeve van zijn jager of visscher.

Inwonende zonen beneden den ouderdom van achttien jaren mogen, zonder acte op eigen naam, hunnen vader of diens jager jagende vergezellen.

Art. 8. Eene groote jagt- of groote vischacte geeft de bevoegdheid tot uitoefening van alle jagt of visscherij, niet verboden bij deze wet of bij de verordeningen, bedoeld in de beide volgende artikelen.

Art. 9. Voor zooverre daarin niet reeds voorzien is, wordt voor elke provincie door de Staten, onder Onze goedkeuring, een reglement op de uitoefening der jagt en visscherij vastgesteld tot aanwijzing:

*a.* van de plaatsen voor de uitoefening der afzonderlijke jagten op waterwild;

*b.* van den tijd, waarop het jagen op grof wild zal zijn toegelaten;

*c.* van de soort der vischtuigen en de grootte van de mazen der vischnetten; en

*d.* van de breedte, vereischt voor de grachten bedoeld bij artt. 12 en 13.

Art. 10. De wijze van uitoefening der zalmvisscherij wordt door Ons, na de Gedeputeerde Staten gehoord te hebben, geregeld.

Art. 11. Gedeputeerde Staten bepalen jaarlijks den tijd van opening en sluiting der jagt en visscherij, mitsgaders de dagen in de week, waarop de korte of de lange jagt mag worden uitgeoefend; en Onze Commissaris in de provincie doet daarvan aankondiging, ten minste acht dagen vóór de opening en sluiting.

Op gelijke wijze bepalen zij, naar mate de wildstand of plaatselijke omstandigheden zulks vereischen, of de jagt op eenige wildsoort, alsmede of eenige visscherij niet geopend dan wel beperkt moet worden, hetzij in de geheele provincie, hetzij in bepaalde plaatsen, alsmede hoe vele stukken grof wild van het mannelijk of vrouwelijk geslacht, en hoe vele hazen op éénen dag door één jager, en bij klop- of drijfjagten door alle jagers te zamen, mogen worden geschoten of gevangen; en voorts den tijd gedurende welken de kooi-eenden door den kooiman moeten worden opgesloten of gehokt.

Art. 12. Geene jagtacte noch buitengewone magtiging wordt vereischt:

*a.* voor het jagen door den eigenaar of regthebbende in lust- of bouwhoven of buitenplaatsen, door muren, schuttingen, rasters of grachten geheel afgesloten;

*b.* voor het schieten van schadelijke vogels in tuinen of fruitboomgaarden, door of op last van den eigenaar of regthebbende.

Art. 13. Geene vischacte wordt vereischt:

*a.* voor hen die den houder eener vischacte, daarbij zelf tegenwoordig, behulpzaam zijn in het hanteren van een vischtuig, dat door één persoon niet kan worden beheerd, de zalm- en prikvisscherij, alsmede het visschen met schakels of wargarens daaronder begrepen;

*b.* voor het bevisschen door den eigenaar of regthebbende van vischwater, dat met geen ander in verbinding staat, of van vischwater gelegen in buitenplaatsen en lust- of bouwhoven, door muren, schuttingen, rasters of grachten geheel afgesloten; de gracht van afsluiting zelve onder zoodanig vischwater begrepen;

*c.* voor het visschen met den hengel in de hand.

Art. 14. Jagtacten worden geweigerd aan:

*a.* maréchaussées beneden den rang van officier; beambten van 's Rijks middelen, niet boven den rang van commies; dienaars van justitie en politie, de laatsten, voor zooverre zij bezoldigd zijn, behoudens de bevoegdheid der ambtenaren van rijkspolitie tot het schieten van schadelijk gedierte overeenkomstig art. 29;

*b.* personen onder curatele gesteld, ten ware zij tot het vragen van acte door hunnen curator zijn gemagtigd;

*c.* personen beneden de achttien jaren;

*d.* personen, aan welke bij de wet of bij regterlijk gewijsde het regt om schietgeweer of wapenen te dragen is ontzegd;

*e.* personen, die een onteerend vonnis hebben ondergaan, zoolang zij niet zijn gerehabiliteerd.

De personen, vermeld onder *d* en *e*, kunnen echter worden toegelaten tot de jagtbedrijven genoemd in art. 15 litt. *e*, *f*, *g* en *h*.

Binnen de twee eerste jaren, te rekenen van den dag dat eene veroordeeling wegens jagen zonder acte of wegens eene der overtredingen, strafbaar gesteld in art. 41 of 42 dezer wet, kracht van gewijsde heeft verkregen, kan eene acte aan den veroordeelde worden geweigerd.

Art. 15. Onder jagen wordt in deze wet verstaan de uitoefening van een der volgende geoorloofde jagtbedrijven:

*a.* met valken of havikken, mits zonder honden;

*b.* met windhonden (lange jagt), mits zonder schietgeweer en met niet meer dan vijf honden;

*c.* met geweer en met of zonder staande honden of brakken;

*d.* het schieten van waterwild;
*e.* het weispel van kwartelen met steekgaren of vliegnet;
*f.* het vangen van waterwild, aangeduid in art. 17, met slagnetten;
*g.* het vangen van houtsnippen met laat-, war- of valflouwen;
*h.* het vangen van eendvogels in eene eendenkooi of daarmede gelijkstaanden toestel.

Alle andere pogingen of middelen om wild op te sporen, te bemagtigen of te dooden, als met zoogenaamde afdraaijers, stokgeweren, pistolen of andere verborgene wapenen, strassen, lange netten, dalnetten en wilde konijnenstrikken, zijn verboden.

Het is insgelijks verboden zich met die voorwerpen in het veld te bevinden buiten openbare wegen of voetpaden.

Art. 16. Het brengen van staande honden voor het wild in het veld, gedurende den gesloten jagttijd, het houden van klopjagten, op grof wild en schadelijk gedierte ook op spoorsneeuw, het opvangen en vervoeren van fazanten en korhoenders, kan geschieden na bekomen consent, kosteloos af te geven door Onzen Commissaris in de provincie.

De aanvrage om consent, zoowel als het consent zelf, zijn vrij van zegel.

Het consent wordt op de eerste vordering aan de met het toezigt belaste ambtenaren vertoond.

Art. 17. Onder wild wordt verstaan:
*grof wild:* herten en reeën;
*klein wild:* hazen, fazanten, korhoenders, patrijzen, houtsnippen en kwartels;
*waterwild:* eenden, duikers, waterhoenders, watersnippen, schrieken, kemphanen, strandloopers, wulpen en plevieren.

Art. 18. Het is verboden te jagen:
*a.* op Zondag;
*b.* vóór zonsopgang en na zonsondergang, met uitzondering van de uitoefening der jagtbedrijven vermeld onder litt. *e*, *f*, *g* en *h* van art. 15, en van het schieten van eenden, alle welke jagtbedrijven geoorloofd zijn een half uur vóór zonsop gang en een half uur na zonsondergang;
*c.* op spoorsneeuw, met uitzondering van de klopjagten in art. 16 vermeld, van het schieten van waterwild aan het zeestrand en aan de oevers van rivieren, meren en plassen; voorts van de jagtbedrijven vermeld onder litt. *g* en *h* van art. 15;
*d.* bij hoog water, dat is daar waar de grond, met uitzondering van de hoogten waarop het wild schuilplaats vinden kan, onder water staat;
*e.* op andere dan in art. 15 *h* bedoelde wijze, binnen den kring eener geregistreerde en afgepaalde eendenkooi, zelfs aan den eigenaar of bruiker, of ten gevolge van door hen verleende vergunning;
*f.* op korhoenders uit zoogenaamde loerhutten of dergelijke schuilhoeken of hinderlagen, anders dan bij drijfjagten, en om pogingen te werk te stellen om dat wild op die wijze te bemagtigen.

Binnen den in lit. *e* bedoelden kring is het bovendien verboden op eenigerlei wijze buiten noodzakelijkheid geraas te maken of iets te verrigten waardoor de eenden in den kring verstoord of verjaagd kunnen worden.

Art. 19. Het is verboden te jagen of te visschen in gesloten jagt- of vischtijd.

In open jagt- of vischtijd mag niet anders worden gejaagd en gevischt dan met inachtneming van hetgeen bij deze wet en bij de reglementen en verordeningen, in de artt. 9, 10 en 11 bedoeld, is voorgeschreven.

Dit artikel is niet van toepassing op eigenaren of regthebbenden van vischwater, dat met geen ander in verbinding staat.

Art. 20. Hij, die zonder de vereischte jagtacte of in gesloten jagttijd, zonder het consent, in art. 16 of de buitengewone magtiging in art. 26 bedoeld, in het veld eenige poging doet om wild op te sporen, te bemagtigen of te dooden, is volgens art. 40, 1ste lid strafbaar.

Daaronder is begrepen zoo hij zich met geladen schietgeweer in het veld bevindt, of niet de behoorlijke zorg draagt om te beletten, dat de hond of de honden, die hij bij zich heeft, wild opsporen, drijven of grijpen.

Art. 21. Het is verboden:
*a.* kievitten te schieten of te vangen;
*b.* nachtegalen te vangen en hunne nesten te verstoren;
*c.* nachtegalen te vervoeren;
*d.* de strikken tot het vangen van lijsters lager te stellen dan minstens één el boven den grond;
*e.* lijsters, leeuwrikken of vinken op gronden van derden te vangen anders dan met schriftelijke vergunning of in gezelschap van den eigenaar of regthebbende.

Om zeer bijzondere redenen kan door Onzen met de zaken der jagt en visscherij belasten Minister vergunning tot het vervoer van nachtegalen worden verleend.

Nachtegalen, bij bekeuringen aangehaald, worden, zoodra zij niet meer ten behoeve van het regtsgeding noodig zijn, in vrijheid gesteld.

Art. 22. Het is verboden de eijeren van wild te zoeken of te rapen, te verkoopen, te koop uit te stallen of te vervoeren.

Dit verbod is niet toepasselijk op de eijeren van berg-eenden, noch, gedurende de maanden Februarij, Maart en April, op de eijeren van waterwild, in art. 17 genoemd, en van kievitten, mits het zoeken of rapen op gronden van derden plaats hebbe in gezelschap van den eigenaar of regthebbende, of met diens schriftelijke vergunning, op de eerste vordering aan de ambtenaren, in art. 36 bedoeld, te vertoonen.

Het verkoopen, te koop uitstallen of vervoeren van kievits-eijeren wordt tot en met den 5den Mei toegelaten.

Art. 23. Houders van acten, gronden moetende overgaan waarop zij niet bevoegd zijn te jagen, zijn verpligt hunne honden vast te houden.

Wanneer honden op zoodanigen grond wild zoeken of vervolgen, is de actehouder verpligt hen terug te roepen of op te halen.

In het laatste geval is hij, met het geweer jagende, verpligt het af te leggen, alvorens zich op eens anders grond te begeven.

Art. 24. Door visschen wordt verstaan het te water brengen, ligten of ophalen van vischnetten, korven of andere vischtuigen, alsmede het bezigen van alle andere middelen om visch te vangen of te dooden.

Art. 25. Behalve in de wateren, bedoeld in art. 18 *b*, is het verboden:
*a.* kuit van visch op te vangen;
*b.* met de zegen visschende, den kuil uit het water te halen alvorens dien in het water te hebben omgekeerd;
*c.* te visschen elders dan in rivieren, stroomen, meren en plassen, wanneer het water met ijs bedekt is, tenzij met toestemming van Onzen Commissaris in de provincie;
*d.* visch te vangen door vergif of bedwelmende middelen;
*e.* door keernetten, of andere daarmede gelijkstaande middelen, den visch den doortogt te beletten, hieronder begrepen het gebruik van vischnetten, tot keering van visch. Deze bepaling is niet van toepassing op het gebruik van val- of digtnetten ter verlenging der vleugels van de fuiken, gesteld tot het vangen van aal en paling;
*f.* te visschen met den harpoen of met strikken.

Art. 26. Tegen de nadeelen, uit te groote vermenigvuldiging van wild of schadelijk gedierte ontstaande, worden door Onzen met de zaken der jagt en visscherij belasten Minister maatregelen verordend.

Hij is bevoegd, buitengewone magtigingen tot het schieten of op andere wijze bemeesteren van wild of schadelijk gedierte in gesloten of open jagttijd te verleenen of te doen verleenen, met bekentenis der bevoegdheid om honden te gebruiken.

De aanvragen ter bekoming van zoodanige magtigingen, zoowel als de magtigingen zelve, zijn vrij van zegel.

De laatste worden aan de ambtenaren, met het toezigt op de jagt en visscherij belast, op de eerste vordering vertoond.

Art. 27. Het verkoopen, te koop uitstallen, vervoeren van wild of visch in gesloten jagt- of vischtijd is verboden, maar wordt nog gedurende veertien dagen na die sluiting toegelaten.

Ook in open jagttijd is vervoer van wild verboden, in het veld en buiten openbare wegen en voetpaden, tenzij de vervoerder zelf of degeen, welken hij vergezelt, voorzien zij van eene jagtacte, of tot den vervoer door het hoofd van het bestuur der gemeente, waar de vervoerder woont, eene kostelooze magtiging zij verleend, op de eerste vordering aan de met het toezigt op de jagt en visscherij belaste ambtenaren te vertoonen.

Wild of visch, vervoerd uit eene provincie waar de jagt en visscherij is geopend, naar of door eene provincie waar die is gesloten, wordt gedekt door eene verklaring van oorsprong, ook bij splitsing, af te geven door het hoofd van het bestuur der gemeente, waar de afzender woonachtig of waar het wild geschoten of de visch gevangen is.

Het vervoer van visch, afkomstig uit vischwater dat met geen ander in verbinding staat, vermeld in art. 18 lit. *b*, wordt op dezelfde wijze gedekt.

Wild of visch van buiten 's lands in- of het Rijk doorgevoerd wordt gedekt door een buitenlandsch of transito-paspoort.

De aanvragen ter bekoming van zoodanige verklaring van oorsprong of van het paspoort, alsmede die stukken zelve, zijn vrij van zegel.

Laatstbedoelde worden bij de eerste vordering aan de met het toezigt op de jagt en visscherij belaste beambten vertoond.

In den gesloten jagt- of vischtijd zijn de beambten, vermeld in art. 36 dezer wet, mits, met uitzondering der marechaussée, voorzien van hunne acten van aanstelling, bevoegd de middelen van vervoer en de goederen die gedragen worden te onderzoeken, en na te gaan of er wild of visch of eijeren vervoerd of verkocht worden in strijd met de wet of de verordeningen, in artt. 9, 10 en 11 bedoeld.

Weigering of verhindering van dit onderzoek wordt gestraft overeenkomstig art. 40, 1ste lid.

Art. 28. Het vangen van vossen, dassen, marters, fluwijnen, bunsings, wezels, verwilderde katten, otters en roofvogels, met klemmen, vallen of stappen, en van konijnen door middel van fretten en buidels, zoomede het uitgraven of delven van het genoemd, daarvoor vatbaar gedierte, is geoorloofd, mits op eigen grond of met schriftelijke toestemming van den eigenaar of regthebbende, op de eerste vordering der met het toezigt belaste beambten te vertoonen. Zoodanige schriftelijke toestemming wordt echter niet vereischt wanneer de handeling plaats grijpt in gezelschap van den eigenaar of regthebbende.

Door deze bepaling wordt niet verminderd de bevoegdheid van waterschapsbesturen om ten aanzien van dat uitgraven of delven, in het belang van de waterkeering verordeningen vast te stellen.

Art. 29. Voor schadelijk gedierte, gedood op eigen grond of op een grond waar men bevoegd is te jagen of het gedierte te dooden, mits deze gronden in Nederland zijn gelegen, kan Onze met de zaken der jagt en visscherij belaste Minister, wanneer deze, het hoofd van het gemeentebestuur gehoord, de voormelde omstandigheden voldoende bewezen acht, de navolgende premien toekennen:

| | |
|---|---|
| voor eene moervos . . . . . . . . . . . | f. 1.50 |
| » een rekelvos . . . . . . . . . . . | 1.00 |
| » » niet-volwassen moer- of rekelvos . . . . . . . . | 0.75 |
| » » marter, een fluwijn, een bunsing, een hermelijn, een wezel . . . . . . . . . . | 0.30 |
| » » arend . . . . . . . . . . . | 1.00 |
| » » valk, een havik, een sperwer, een wouw, een buizerd . . . . . . . . . . | 0.30 |

De premien worden niet toegekend dan voor zooverre het gedood schadelijk gedierte vertoond is aan het hoofd van het gemeentebestuur, die daaraan een kennelijk teeken geeft.

De premien kunnen op gelijke wijze door Onzen voornoemden Minister worden toegekend aan de ambtenaren van rijkspolitie voor schadelijk gedierte, door hen met toestemming van den eigenaar of regthebbende gedood.

Voor het viervoetig gedierte, met uitzondering van de hermelijnen en de wezels, worden de premien slechts genoten voor zoover het is gedood tusschen den 1sten Mei en den 1sten November, en voor moer- en andere vossen, volwassen of niet volwassen, tusschen den 1sten Maart en den 1sten November van ieder jaar.

Art. 30. Ter verzekering van zijn regt is de eigenaar eener zwanendrift, van eene erkende eendenkooi en van eene erkende duiventil verpligt, die, behoudens de regten van derden, jaarlijks te doen registreren bij Onzen Commissaris in de provincie, waarin de drift, kooi of til gelegen is.

Op het nalaten dezer registratie zijn de strafbepalingen dezer wet niet toepasselijk. De eigenaar der zwanendrift, eendenkooi of duiventil wordt alsdan gerekend van zijn regt afstand te doen, gedurende den tijd der nalating van registratie.

Art. 31. Van de registratie wordt door Onzen Commissaris in de provincie een kosteloos bewijs afgegeven.

Art. 32. Om de bescherming dezer wet te genieten moet:
*a.* de eigenaar eener zwanendrift deze doen registreren, en moeten de zwanen gemerkt zijn met een merk, bij de registratie aan te geven;
*b.* de eigenaar eener eendenkooi deze doen registreren en op den afstand, door de Provinciale Staten vastgesteld, doen afpalen met palen, ten opschrift hebbende: » Eendenkooi van , met regt van afpaling op ellen, gerekend uit het midden der kooi."

Art. 33. Door duiventil wordt verstaan elke toestel, waarop zoogenaamde tilduiven of veldvlugters worden gehouden.

Art. 34. Behoudens het 2de lid deses artikels is het aan een ander dan den eigenaar eener geregistreerde zwanendrift of duiventil verboden binnen haren kring eenige daartoe behoorende zwanen, tilduiven of veldvlugters te schieten, te vangen of op eene andere wijze te dooden, eijeren

te rapen van zwanen tot die drift behoorende, of broedende zwanen te verstoren.

Des eigenaars knecht is mede bevoegd tot de hiervoren vermelde handelingen, mits in gezelschap zijns meesters of voorzien van diens schriftelijke toestemming, op de eerste vordering aan de in art. 36 bedoelde ambtenaren te vertoonen.

Art. 35. Geene zwanendriften, eendenkooijen of duiventillen worden opgerigt zonder Onze toestemming, en zonder bewilliging van de eigenaren der betrokken gronden, de Gedeputeerde Staten vooraf gehoord.

Ten aanzien van duiventillen zijn betrokken gronden, die ingesloten worden door den kring, op een afstand van 1500 ellen beschreven om de plaats, waar de til zal worden opgerigt.

In het bewijs van toestemming wordt het getal paren duiven, hetwelk op de til kan worden gehouden, vermeld.

De regter, eene veroordeeling wegens overtreding van dit artikel uitsprekende, gelast tevens de opruiming, ten koste der overtreders, van hetgeen buiten Onze toestemming is opgerigt.

Art. 36. De beambten der rijkspolitie zijn belast met het toezigt op de jagt en visscherij, zoowel in het algemeen, als diegenen in het bijzonder, welke daartoe door Onzen met de zaken der jagt en visscherij belasten Minister bepaaldelijk zullen worden aangesteld.

Zij waken tegen de overtredingen van deze wet en der in artt. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen.

Tot gelijke waakzaamheid zijn de marechaussée, de dienaars van justitie en gemeentelijke politie, de beambten der rijks- en plaatselijke middelen verpligt.

Onze met de zaken der jagt en visscherij belaste Minister stelt, op verzoek der eigenaren van of regt hebbende op gronden en wateren, en in hun belang, ook *onbezoldigde beambten* van rijkspolitie aan en ontslaat hen des noodig.

Tot het opsporen en staven van overtredingen dezer wet en der in artt. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen zijn alle voormelde beambten bevoegd alle gronden, behalve die in art. 12 *a* genoemd, te betreden.

Art. 37. De in art. 36 vermelde beambten, met uitzondering der marechaussée, zijn verpligt bij bekeuringen of andere ambtsverrigtingen, hunne acte van aanstelling, des gevorderd, te vertoonen.

Art. 38. De beambten, in art. 36 opgenoemd, doen van de overtredingen dezer wet en der in artt. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen blijken bij schriftelijke relazen of processen-verbaal, die op heeter daad, immers zoo spoedig mogelijk, worden opgemaakt op den eed, bij den aanvang hunner bediening afgelegd, of wel binnen twee maal vier en twintig uren na de sluiting worden beëedigd voor den kantonregter of voor het hoofd van het gemeentebestuur hetzij ter plaatse waar de daad gepleegd is, hetzij waar de beambten, of één hunner, wonen.

De overtredingen kunnen, ook zonder zoodanig verbaal, door de bewijsmiddelen, in het Wetboek van Strafvordering vermeld, worden gestaafd.

Art. 39. De opgemaakte relazen of processen-verbaal worden aan den officier van justitie bij de regtbank van het arrondissement, waarin de daad gepleegd is, opgezonden.

Indien de zaak niet in de gevallen en op de wijze, in artt. 51 en 52 vermeld, wordt afgedaan, zendt de officier het relaas of proces-verbaal aan een ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongeregt, onder welks regtsgebied het feit gepleegd is, ten einde volgens het Wetboek van Strafvordering te worden behandeld en vervolgd.

Stelt echter de overtreding slechts daar het jagen of visschen op eens anders grond of water, of wel het vangen van lijsters, leeuwrikken en vinken, het zoeken of rapen van kievitseijeren, zonder de schriftelijke vergunning van den eigenaar of regthebbende, bedoeld in art. 2, 1ste lid, art. 21 *b* of art. 22, zoo kan de beklaagde de regtsvervolging voorkomen of stuiten door het indienen eener schriftelijke, ongezegelde, verklaring van den eigenaar of regthebbende, dat deze wegens het feit, den beklaagde ten laste gelegd, geene vervolging verlangt.

Deze verklaring moet, met betaling der reeds gemaakte regtskosten, op straffe van verval, den officier van justitie worden ingeleverd binnen veertien dagen na de bekeuring.

Art. 40. De overtredingen dezer wet en der verordeningen in artt. 9, 10 en 11 bedoeld, worden, behoudens het bepaalde in de twee volgende artikelen, gestraft: de jagtovertredingen met eene boete van tien tot twintig gulden, de visscherij-overtredingen met eene boete van drie tot tien gulden.

Indien de overtreding enkel bestaat in het niet op de eerste vordering vertoonen van de reeds verkregen acte, kostelooze vergunning, het consent of de buitengewone magtiging, wordt eene boete opgelegd van drie gulden in zake van jagt, of van een gulden in zake van visscherij.

De verbeurdverklaring van het geoorloofde jagt- of vischtuig en andere voorwerpen, in art. 45 *c* opgenoemd, wordt in de gevallen van het 2de lid van dit artikel niet toegepast.

Art. 41. Het dubbel der bij het vorig artikel bedreigde boeten, met of zonder gevangenisstraf van ten hoogste zeven dagen, wordt opgelegd, wanneer de overtreding is begaan:

*a.* door een der beambten, in art. 36 vermeld;

*b.* des nachts, waardoor verstaan wordt meer dan een uur vóór zonsopgang of meer dan een uur na haren ondergang;

*c.* bij feitelijken wederstand tegen de bevoegde beambten, onverminderd de ter zake van dien wederstand ingevolge het Wetboek van Strafregt op te leggen straf;

*d.* door personen, die, binnen de laatste twaalf maanden aan de overtreding voorafgegaan, wegens overtreding der verordeningen op de jagt en visscherij zijn veroordeeld, of door vrijwillige betaling de vervolging hebben voorgekomen; — deze bepaling is niet toepasselijk op de gevallen van het 2de lid van art. 40;

*e.* met behulp van zoogenaamde afdraaijers, stokgeweren, pistolen of andere verborgene wapenen, lange netten, damnetten, wild- of konijnenstrikken, of middelen om den visch door bedwelming te vangen;

*f.* op de gronden of wateren, omschreven bij art. 12 *a* en art. 13 *b*.

Dezelfde straf wordt opgelegd wanneer de overtreder tijdens de bekeuring bevonden wordt bij zich te hebben een of meer der voorwerpen, bedoeld onder litt. *e* van dit artikel.

Art. 42. Eene geldboete van veertig tot zestig gulden, met of zonder gevangenisstraf van zeven tot veertien dagen, wordt opgelegd:

*a.* wanneer de overtreder tijdens de bekeuring vermomd, zwart of op eenigerlei wijze onkenbaar gemaakt is, of een valschen naam heeft opgegeven;

*b.* wegens het bezigen of in het veld bij zich hebben van tirassen;

*c.* wanneer de overtreding is begaan bij vereeniging van meer dan vier personen.

De straf wordt verdubbeld in de gevallen van het voorgaand artikel.

Art. 43. Bij elke veroordeeling wordt tevens door den regter bepaald, dat, indien de veroordeelde twee maanden na daartoe te zijn aangemaand, in gebreke blijft, de boeten of geregtskosten te voldoen, of de verbeurdverklaarde voorwerpen uit te leveren, of de daarvan bij de schatting of het vonnis, overeenkomstig art. 45 bepaalde geldswaarde te voldoen, de opgelegde straf door gevangenisstraf zal worden vervangen.

De duur dezer gevangenisstraf is, in de gevallen van art. 40 van drie tot zeven dagen, in die van art. 41 van zeven tot veertien dagen, en in die van art. 42 van veertien dagen tot eene maand.

Deze gevangenisstraf en die krachtens art. 42 op te leggen, mogen te zamen den duur van zes weken niet te boven gaan.

Art. 44. Bij zamenloop van meerdere door denzelfden persoon of dezelfde personen gelijktijdig begane overtredingen wordt slechts ééne straf toegepast, en wel de zwaarste, indien verschillende straffen zijn bedreigd.

Het vorenstaande is niet toepasselijk op de overtreding van art. 2 1ste lid, welke altijd afzonderlijk wordt gestraft.

Art. 45. Zijn ten behoeve van 's Rijks schatkist verbeurd:

*a.* het jagt- en vischtuig, waarvan het gebruik, volgens deze wet, of de verordeningen, bedoeld in artt. 9 en 10, niet geoorloofd is, de verborgene en andere wapenen en voorwerpen, in de slotbepaling van artt. 15 en 41 *e* opgenoemd, daaronder begrepen;

*b.* het geoorloofd jagt- en vischtuig, in het bezit van iemand, jagende of visschende, of in strijd met art. 20 met geladen schietgeweer zich in het veld bevindende, in gesloten jagt- of vischtijd, of zonder de vereischte jagt- of vischacte, de kostelooze vergunning, het consent of de buitengewone magtiging van artt. 6, 16 of 26 te hebben verkregen; wordende het schietgeweer, waarvan de overgave ter onderzoeking wordt geweigerd, voor geladen gehouden;

*c.* het wild, de visch, de konijnen of ander schadelijk gedierte, en eijeren, onwettig gevangen of geraapt, verkocht, doch nog niet geleverd, te koop gesteld, uitgevent of vervoerd.

De beambten, in art. 36 bedoeld, zullen die voorwerpen in beslag nemen of de geldswaarde daarvan bepalen, waarvan alsdan in het relaas of proces-verbaal melding wordt gemaakt. De regter, daartoe termen vindende, kan deze geldswaarde veranderen.

Tirassen, lange netten, damnetten en wild- of konijnenstrikken worden niet gewaardeerd, maar altijd in beslag genomen.

De door de bevoegde beambten in beslag genomen jagt- en vischtuigen en andere voorwerpen worden binnen vier dagen na de bekeuring door die beambten gewaarmerkt en ter griffie van het kantongeregt, onder welks regtsgebied de bekeuring plaats had, overgebragt, hetzij door de beambten zelven, hetzij door tusschenkomst van den burgemeester hunner woonplaats.

Zoo geene in-beslag-neming of waardering ingevolge het 2de lid des artikels van de hiervoren vermelde voorwerpen heeft kunnen plaats hebben, of de bedoelde beambten zulks mogten hebben verzuimd, wordt de waarde dier voorwerpen bij de veroordeeling door den regter bepaald.

De veroordeelde wordt tot betaling der ingevolge het 2de lid, of in het geval van het laatstvoorgaande lid, bepaalde geldswaarde, bij gebreke eener latere uitlevering dier voorwerpen, verwezen.

De in strijd met litt. *a*, *b* en *c* van dit artikel in beslag genomen voorwerpen worden op bevel des regters, of, zoo de zaak niet wordt voortgezet, op bevel van den officier van justitie, aan den vroegeren houder teruggegeven.

Onder jagttuig zijn in dit artikel de valken, havikken en honden niet begrepen.

Art. 46. De jagt- of vischtuigen en andere voorwerpen, door onbekende overtreders achtergelaten, verblijven aan 's Rijks schatkist ingeval zij niet binnen den tijd van drie jaren daarna zijn teruggevorderd door dengene, die bewijst, dat zij hem ontstolen of door hem verloren zijn.

Art. 47. De in beslag genomen of later uitgeleverde jagt- en vischtuigen, waarvan het gebruik volgens deze wet en de in artt. 9 en 10 bedoelde verordeningen niet geoorloofd is, worden vernield.

De regter beveelt de vernieling, wanneer het feit aan zijne kennisneming is onderworpen.

Ten aanzien van niet verboden jagt- en vischtuig is art. 22 der wet van 29 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 102) van toepassing.

Art. 48. In beslag genomen wild, visch, eijeren, konijnen en ander schadelijk gedierte worden aan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij het kantongeregt, onder welks regtsgebied de aanhaling geschied is, zoodra doenlijk uitgeleverd en op diens magtiging verkocht.

De geldelijke opbrengst, blijft, zooveel bekende overtreders betreft, onder hem berusten tot dat de zaak bij regterlijke uitspraak of anderzins is afgedaan, en wordt, wat onbekende overtreders aangaat, ter griffie van het kantongeregt overgebragt.

Art. 49. De beambten, in art. 36 vermeld, kunnen de bekeurden, die hun onbekend zijn, aanhouden en naar den naastbij zijnde officier van justitie of hulp-officier geleiden, om in bewaring te blijven tot dat de officier of de regter de in-vrijheid-stelling zal hebben gelast, of tot dat borgtogt zal zijn gesteld voor de boete en de waarde der voorwerpen aan verbeurdverklaring onderworpen, of die voorwerpen zullen zijn uitgeleverd. Het bedrag van den borgtogt wordt bepaald door den officier.

De officier, daartoe termen vindende, vaardigt binnen twee maal vier en twintig uren een bevel van voorloopige aanhouding uit. Dit bevel wordt door de regtbank binnen zes dagen na de aanhouding, ingevolge het 1ste lid des artikels, bekrachtigd, bij gebreke waarvan de beklaagde van regtswege, en zonder eenigen anderen vorm, in vrijheid wordt gesteld.

Zoodra de redenen tot aanhouding vervallen, wordt de onmiddellijke in-vrijheid-stelling gelast.

Is het bevel van voorloopige aanhouding nog niet door de regtbank bekrachtigd, de in-vrijheid-stelling wordt bevolen door den officier; is het reeds bekrachtigd, door de regtbank.

Art. 50. Aan de in art. 36 vermelde beambten kan op de wijze en tot het bedrag, nader door Ons te bepalen, eene premie worden toegekend voor elke bekeuring, welke de in-beslag-neming of latere uitlevering heeft ten gevolge gehad van jagt- of vischtuig, waarvan het gebruik volgens deze wet of de daarbij bedoelde verordeningen niet geoorloofd is, de verborgene en andere wapenen en voorwerpen, in de slotbepaling van art. 15 en in art. 41 *e* opgenoemd, daaronder begrepen.

Art. 51. De bekeurde ter zake eener overtreding, waartegen geldboete zonder gevangenisstraf bedreigd is, kan zich binnen veertien dagen na zijne bekeuring bij den officier van justitie der regtbank van het

arrondissement, waarin de overtreding is gepleegd, aanmelden, ten einde door vrijwillige betaling eener te bepalen som de strafvordering en de verbeuring van het geoorloofd jagt- of vischtuig en der in art. 45 *c* opgenoemde voorwerpen te voorkomen.

De officier van justitie, des noodig na gehouden overleg met Onzen Commissaris in de provincie, van oordeel zijnde, dat de ligte aard der overtreding of verzachtende omstandigheden eene schikking toelaten, bepaalt de boete voor jagt-overtredingen op niet minder dan *drie* en niet hooger dan *vijftien* gulden, voor visscherij-overtredingen op niet minder dan *één* en niet hooger dan *tien* gulden, en de waarde van het jagt- of vischtuig en andere voorwerpen op niet hooger dan *vijftien* gulden.

In het geval bij de tweede zinsnede van art. 40 omschreven, kan de boete tot op *een* gulden of, in zake van visscherij, tot op *vijftig cents* worden verminderd.

Aan den officier wordt, binnen den door hem te bepalen termijn, de quitantie van den bevoegden ontvanger der registratie door of van wege den bekeurde overgebragt.

Bij gebreke hiervan wordt de strafvordering voortgezet.

Art. 52. Onverminderd de bepaling van het voorgaand artikel is, waar het geldt de daar bedoelde overtredingen, art. 254 van het Wetboek van Strafvordering toepasselijk, met dien verstande, dat de bekeurde de regtsvervolging kan voorkomen door vrijwillig het maximum der geldboete te betalen met de kosten, en de aan de verbeurdverklaring onderworpen voorwerpen af te geven of de waarde daarvan te voldoen.

Art. 53. Art. 463 van het Wetboek van Strafregt en art. 20 der wet van 29 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 102) mogen worden toegepast bij veroordeeling in zake van jagt of visscherij.

Art. 54. Door verloop van één jaar vervallen alle vervolgingen tot straf ter zake van overtreding van deze wet en de verordeningen, bedoeld in de artt. 9, 10 en 11.

De straffen vervallen door verloop van twee jaren, te rekenen van den dag, waarop de veroordeeling kracht van gewijsde heeft bekomen.

Art. 55. In zaken de jagt en visscherij betreffende zijn alle de in art. 36 bedoelde beambten, behalve de maréchaussée, bevoegd, en, met uitzondering der *onbezoldigde* beambten, verpligt tot het kosteloos doen van exploiten en alle verdere geregtelijke verrigtingen, die anders door deurwaarders worden gedaan.

Art. 56. Op de overeenkomsten van pacht of huur, vóór de afkondiging der wet van 6 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47) gesloten, is het tweede lid van art. 2 der tegenwoordige wet zonder invloed.

De beklemde meijer evenwel, wiens overeenkomst vóór de afkondiging der eerstbedoelde wet was gesloten, en die noch uit de overeenkomst noch uit anderen hoofde het genot der jagt en visscherij op den beklemden grond bezit, kan zich dat genot voor den duur der overeenkomst verschaffen tegen een prijs, op de in art. 3 omschreven wijze te bepalen.

Art. 57. Het fonds tot onderstand van bejaarde en gebrekkige opzieners der jagt en visscherij, hunne weduwen en weezen, in art. 50 der wet van 6 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47) vermeld, blijft in stand, tot dat daarover nader bij de wet zal zijn beschikt.

Inmiddels blijven *twee derden* van alle geldboeten, krachtens art. 40 dezer wet opgelegd, aan 's Rijks schatkist, en *één derde* aan voormeld fonds vervallen.

Art. 58. De bepaling van art. 1 der wet van den 29sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 103) is van toepassing op de overtredingen van deze wet en van de in artt. 9, 10 en 11 bedoelde verordeningen.

Art. 59. Deze wet treedt in werking den 1sten Julij 1857.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 13den Junij 1857.

WILLEM.

*De Minister van Justitie*,
J. J. L. v. d. Bruggheh.

Uitgegeven den *vier en twintigsten* Junij 1857.
*De Directeur van het Kabinet des Konings*,
De Kock.

---

10 Junij 1857, n°. 47. WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Beschikkende op het aan Ons ingediend verzoekschrift van *Coenraad de Wolff* Hendrikszoon, koopman, en *Gerardus Eek* junior, commissionair in effecten, beiden wonende te Rotterdam, in betrekking als directeuren van de *Zuidhollandsche Zee- en Brandverzekering Maatschappij*, gevestigd te Rotterdam, daarbij, onder overlegging van het ontwerp eener daartoe strekkende acte, Onze bewilliging verzoekende op eene verandering in de acte van oprigting der voormelde naamlooze vennootschap;

Gezien het rapport van Onzen Minister van Justitie, van den 8sten Junij 1857, n°. 154;

Gelet op art. 36 tot en met 56 van het Wetboek van Koophandel,

Hebben goedgevonden en verstaan, Onze bewilliging tot wijziging van art. 9 der statuten van voornoemde naamlooze vennootschap te verleenen, en zulks op den voet als zulks is omschreven in het overgelegde ontwerp eener nader tot dat einde te verlijden acte.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 10den Junij 1857.

WILLEM.

*De Minister van Justitie*,
J. J. L. v. d. Bruggheh.

[*De bij bovenstaand besluit behoorende acte wordt hierachter medegedeeld.*]

---

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 20sten dezer, n°. 81, goedgevonden den 1sten luitenant *D. W. van Winsheijm*, van het 5de, en den 2den luitenant jhr. *F. van Spengler*, van het 8ste regement infanterie, in hunnen rang over te plaatsen bij het regement grenadiers en jagers.

---

Bij besluit van den 17den Junij 1857, n°. 96, heeft Zijne Majesteit goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten, hierna genoemd, als:

van de Hervormde gemeente te Steenderen, onder de classis van Zutphen, op *J. G. Blaauw*, predikant te Elst;

van de Hervormde gemeente te Herwijnen, onder de classis van Bommel, op *W. H. van de Sande Bakhuijzen*, candidaat;

van de Nederduitsch-Hervormde gemeente te Leyden, onder de classis van dien naam, op *E. Laurillard*, theol. dr., predikant te Zandpoort;

van de Nederduitsch-Hervormde gemeente te 's Gravenhage, onder de classis van dien naam, op *J. J. van den Broek*, predikant te Hoorn;

van de Hervormde gemeente te Cothen, onder de classis van Wijk, op *M. M. Adriani*, candidaat;

van de Hervormde gemeente te Wemeldinge, onder de classis van Goes, op *J. A. C. Nonhebel*, predikant te Anjum;

van de Evangelisch-Luthersche gemeente te Brielle en Hellevoetsluis, op *J. C. de Meijere*, candidaat bij het Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap.

# BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

## FRANKRIJK.

De uitslag der afgeloopene verkiezingen te Parijs is minder gunstig voor het gouvernement, dan die van het jaar 1852.

Thans hebben van 356,069 stemgeregtigden 149,244 zich van stemming onthouden, en in 1852 van 338,848 stemgeregtigden 92,770.

In 1852 zijn van de 246,073 uitgebragte stemmen 134,487 op de candidaten des gouvernements, en 87,778 op die der oppositie gevallen. Thans heeft de Regering 110,526, en de oppositie 96,299 van de 212,899 uitgebragte stemmen voor hare candidaten verkregen.

In de departementen is de uitslag veel gunstiger voor het gouvernement dan in de hoofdstad. De *Moniteur* van gisteren geeft berigt van 227 verkiezingen in de departementen; daaronder zijn er slechts vier, waarbij de candidaten der regering het onderspit gedolven hebben.

Naar het zich laat aanzien, zal de zege des gouvernements in de departementen nog schitterender zijn dan in 1852. Zelfs in Lyon, waar de republikeinsche partij sterker dan elders is, zijn al de candidaten des gouvernements gekozen, behalve één, die voor een demokratischen mededinger heeft moeten onderdoen. Ook de heer de Montalembert heeft in het departement van de Doubs, hetwelk hij tot nog toe in het Wetgevend Ligchaam vertegenwoordigd had, de gunst van de meerderheid der kiezers verloren, sedert het gouvernement hem zijne ondersteuning onttrok.

De *Pays*, een ministerieel blad van Parijs, zegt dat de verkiezingen nog beter uitgevallen zijn dan de vrienden des Keizers hadden gehoopt.

## ENGELAND.

Te Londen wordt thans eene vergadering gehouden van mannen van verschillende standen, die uit alle deelen des lands zamengekomen zijn om over middelen tot verbreiding van het onderwijs onder de lagere volksklassen te beraadslagen. Z. K. H. Prins Albert, de gemaal der Koningin, opende jl. Maandag de bijeenkomst met eene aanspraak. Hij gewaagde eerst van het groote verschil van gevoelens over de zaak der volksopvoeding, hetwelk in Engeland bestaat; zoo was het de vraag, of het volksonderwijs vooral van den Staat, of van de Kerk of wel van particulieren moest uitgaan, of aan de ouders al of niet de verpligting moest worden opgelegd om hunne kinderen naar de school te zenden, of op de volksschool in wereldlijke kundigheden alleen, dan wel ook in de godsdienstiger onderwijs gegeven moest worden. Doch het was thans, zeide hij, niet te doen om de behandeling dier geschilpunten; de voorstanders der volksopvoeding waren nu alleen opgeroepen, om elkander op een onzijdig terrein te ontmoeten, en om onderling te beraadslagen over een feit, waarop in den laatsten tijd de opmerkzaamheid van het publiek gevestigd was, het feit namelijk dat zeer vele kinderen in Engeland niet of slechts kortstondig onderwijs genoten. Er werd toch door deskundigen, na veelvuldig onderzoek, verzekerd dat van de 4,908,696 kinderen tusschen drie- en vijftienjarigen ouderdom, die in Engeland en Wales thans naar raming aanwezig waren, slechts 2,046,848 ter school gingen, terwijl 2,861,848 geen onderwijs hoegenaamd ontvingen, dat van de twee millioen schoolgaande kinderen ruim anderhalf millioen slechts twee jaren of nog korteren tijd op de school bleven, en dat onder die twee millioen slechts omstreeks 600,000 van meer dan negenjarigen ouderdom waren. Dit noemde de spreker verbazende feiten; hij oordeelde dat alle verbetering der scholen nutteloos zou zijn, zoo lang het met het schoolgaan zoo gesteld bleef. Het was dan ook, zijns inziens, volstrekt noodig, dat de natie op die feiten opmerkzaam gemaakt wierd, en naar middelen tot verbetering omzag, en dat was dan ook het doel der bijeenkomst. Hij voegde er nog bij, dat onder het aantal niet-schoolgaande kinderen, voor zoo veel men kon nagaan, slechts 600,000 waren, die tot het verrigten van een of anderen arbeid gebezigd werden.

Vervolgens voerde ook een praelaat van de Anglicaansche kerk, de bisschop van Oxford, het woord; zijns inziens kon men thans in Engeland zonder overdrijving zeggen, dat de moeijelijkheid niet zoo zeer was scholen voor de kinderen, als wel kinderen voor de scholen te vinden.

Dingsdag kwam de vergadering in onderscheiden afdeelingen bijeen, om bijzondere punten te behandelen, waarover vervolgens in eene algemeene zitting besluiten genomen zouden worden.

Deze meeting is een onderwerp van algemeene belangstelling in Engeland.

— In de zitting van het Britsche Lagerhuis van jl. Maandag is weder gehandeld over het door de regering gedane voorstel om uit den door ieder nieuw parlements-lid af te leggen eed de woorden te schrappen, waardoor Israëliten thans belet worden in die vergadering zitting te nemen. Op voorstel van een lid zijn daaraan eenige nieuwe bepalingen toegevoegd, waarmede lord Palmerston zich, hoewel schoorvoetend, vereenigd heeft, in de hoop dat daardoor de tegenstand tegen de bill verminderen zou; zij bepalen dat Israëliten niet bekleed mogen worden met zekere hooge staatsambten, waartoe het lidmaatschap van het Lagerhuis hun den weg zou kunnen banen, zoo als het ambt van regent des rijks, van lord-kanselier, onder-koning van Ierland, groot-zegelbewaarder des rijks, regter in een of ander regtscollegie voor aangelegenheden der Anglicaansche kerk; verder strekken die bepalingen om aan de Israëliten allen invloed op de begeving van betrekkingen in de Anglicaansche kerk, welke zij door de verheffing tot zekere staatsambten in staat gesteld mogten worden uit te oefenen, te ontnemen.

Eenige leden van de conservative partij verklaarden terstond, dat hun oordeel over de bill door de invoeging dezer bepalingen niet gunstiger werd; een van hen zeide, dat de voorgedragen wet daardoor een zonderling voorkomen kreeg, daar zij nu de Israëlieten bevoegd maakte

om 's lands wetten te helpen maken, maar hen onbekwaam verklaarde om ze ten uitvoer te leggen.

— In de zitting van het Hoogerhuis van eergisteren is door een der bewindslieden medegedeeld, dat de expeditie, welke drie jaren geleden door het ministerie van kolonien was uitgezonden om het binnenland van Australie te onderzoeken, terug gekomen was, en dat zij eene groote uitgestrektheid vruchtbaar land ontdekt had. De minister beloofde, het bij de regering ontvangen verslag van dien togt aan het Huis te zullen mededeelen.

Uit hetgeen in het Lagerhuis door een der ministers over het eilandje Perim gezegd is, blijkt dat het bestuur der Oost-Indische Compagnie aldaar eene lichtbaak wil oprigten; het plan schijnt vooreerst niet te zijn, die belangrijke positie, welke den ingang der Roode Zee beheerscht, te versterken.

Het plan tot het aanleggen eener spoorweg-communicatie van de Syrische kust tot en langs den Euphraat naar de Perzische Golf is door de daarvoor in Engeland gevormde vereeniging nog niet opgegeven. In het begin dezer week heeft zij eene deputatie, bestaande uit parlementsleden, naar lord Palmerston gezonden om te verzoeken dat aan de onderneming van rijkswege eene bepaalde opbrengst gewaarborgd zou worden. Zij schijnt geen stellig antwoord van den minister ontvangen te hebben.

## ZWITSERLAND.

Het Pruissische regeringsblad maakt thans het tractaat van 26 Mei betrekkelijk de Neuchâtelsche aangelegenheid openbaar, voorafgegaan door de volgende koninklijke proclamatie:

» Wij Frederik Wilhelm, bij de gratie Gods Koning van Pruissen, Vorst van Neuchâtel en Graaf van Valengin enz., doen te weten:

» Alzoo wij ons hebben moeten overtuigen, dat de langere duur van den abnormalen toestand, waarin het vorstendom Neuchâtel zich sedert 9 jaren bevindt, onbestaanbaar is met het welzijn van dat land, waaraan wij niet opgehouden hebben onze zorg toe te wijden;

» En aan den anderen kant gehoor gevende aan de dringende aanzoeken, die ons door de groote mogendheden gedaan zijn, om aan den vrede en de rust van Europa onze persoonlijke wenschen ten offer te brengen,

» Zoo hebben wij gemeend, in het belang van het Vorstendom zelf te moeten besluiten, om bij een op den 26sten Mei jl. te Parijs tusschen onzen gevolmagtigde en die van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britannie en Rusland onderteekend tractaat de voorwaarden vast te stellen, van welker stipte vervulling wij den afstand van onze souvereiniteitsregten op het land van Neuchâtel, voor ons en onze opvolgers, afhankelijk maken.

» Bij de onderhandelingen, die de onderteekening van dit tractaat zijn voorafgegaan, is het ons hoofdoogmerk geweest, het geluk des lands te verzekeren door speciale waarborgen voor de handhaving zijner kerk en der stichtingen die het aan de vroomheid en vaderlandsliefde van edelmoedige burgers te danken heeft.

» Ofschoon onze wenschen te dezen opzigte niet ten volle door de bepalingen van het tractaat vervuld hebben kunnen worden, hopen wij desniettemin dat de uitvoering daarvan zal beantwoorden aan de belangstelling die ons bij onze pogingen geleid heeft. Onze Neuchâtelsche onderdanen ontslaan wij uitdrukkelijk van den eed van getrouwheid, dien zij aan ons gezworen hebben. Inzonderheid ontslaan wij de bezitters der heerlijkheden Gorgier, Vaumarcus en Travers van hunne feudale pligten. De diepe droefheid, waarmede wij van diegenen onzer onderdanen scheiden, die ten allen tijde eene erfelijke verknochtheid aan ons bewaard hebben, wordt slechts gelenigd door de gedachte, dat de omstandigheden ons in staat gesteld hebben om, alleen de waardigheid onzer kroon en onze belangstelling in de getrouwe Neuchâtellenaars raadplegende, de som te weigeren, die bij het tractaat in den vorm van eenvoudige schadeloosstelling was bedongen, terwijl zij toch het equivalent had behooren te zijn van het vorstelijk inkomen, waarop een heilige pligt ons gebood voor ons en onze opvolgers onze aanspraken te doen gelden.

» Terwijl wij onze erkentelijkheid betuigen aan allen, die ons zonder ophouden bewijzen van liefde, verknochtheid en getrouwheid gegeven hebben, smeeken wij den zegen van den Almagtige af over hen en over het geheele land, overtuigd dat eene onpartijdige nakomelingschap de weldaden zal weten te waarderen, die het Vorstendom Neuchâtel aan zijne Souvereinen uit het Koninklijke Huis van Pruissen te danken heeft gehad.

» Marienbad, 19 Junij 1857.

» Frederik Wilhelm."

## ZWEDEN.

De Zweedsche Rijksdag heeft, gelijk in ons vorig nommer gemeld is, in zijne zitting van den 17den dezer van de regering de toegezegde ontwerpen van wet tot uitbreiding der godsdienstvrijheid ontvangen. In het officiele dagblad van Zweden wordt de tekst daarvan medegedeeld. Zij bepalen dat het voortaan volkomen zal vrijstaan, de staatskerk te verlaten en tot een ander geloof over te gaan, dat er met toestemming des Konings nieuwe kerkgenootschappen kunnen gevormd worden, dat de leden van ieder kerkgenootschap onderlinge zamenkomsten tot godsdienstoefening mogen houden, enz. Tevens is voorgesteld, de straf van ballingschap, waarmede de afval van de staatskerk tot nog toe bedreigd werd, voor dit feit, en voor alle andere misdrijven af te schaffen.

## SPANJE.

De *Espana*, een ministerieel dagblad van Madrid, zegt in zijn nommer van den 19den dezer, dat er over Cuba en over de Vereenigde Staten berigten uit Mexico ontvangen zijn, meldende dat de regering van dit gemeenebest aanstalten maakte om de vijandelijkheden, waarmede het door Spanje bedreigd werd, af te weren.

Het genoemde blad acht het waarschijnlijk, dat de Mexicaansche regering aan Spanje de gevraagde voldoening volstandig weigeren zal.

— De Spaansche kamer van volksafgevaardigden heeft den 17den dezer de beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van het openbaar onderwijs aangevangen. Deze voordragt is in vrij liberalen geest gesteld; zij handhaaft de regten der universiteiten en de tusschenkomst des Staats, zonder aan de Kerk de deelneming aan de volksopvoeding te ontzeggen; uit dien hoofde wordt zij door de ultra's van de conservative partij afgekeurd. In de zitting van den 17den betoogde de heer Trobio, dat het volksonderwijs in Spanje altijd in de hand der Kerk geweest was, en dat het ook voortaan onder hare leiding gegeven moest worden, daar er anders geen middel was om de burgermaatschappij tegen den veldwinnenden geest van opstand en van socialismus te behoeden. Hij zeide dat het gouvernement door deze voordragt roekeloos het eenige middel tot beteugeling der revolutie vernielde. In de zitting van den 18den werd het ontwerp door een ander lid, den heer Diaz, bestreden; deze betoogde dat de vrijheid van onderwijs voor Spanje nadeelig zou zijn.

## PORTUGAL.

Berigten uit Lissabon van den 15den dezer melden dat de kamer van volksafgevaardigden zeer milde beschikkingen gemaakt heeft ter voorziening in de uitgaven, die het aangekondigde huwelijk des Konings zal medebrengen, hoewel zij nog niet met zekerheid, althans nog niet officieel, wist, wie door den Koning tot echtgenoot gekozen was. Daar het gouvernement geen bepaald bedrag had willen aanvragen, was door eene commissie der vergadering voorgesteld, eene som van 265,000 gulden ter beschikking des Konings te stellen tot goedmaking der kosten zijner huwelijksverbindtenis, en aan de aanstaande Koningin, voor het geval dat zij weduwe mogt worden, een jaargeld van 156,000 gulden toe te leggen. Dit voorstel is door de kamer eenstemmig aangenomen.

## NOORD-AMERIKA.

Volgens de jongste berigten uit New-York vloeiden de inkomsten van de schatkist der Unie zoo rijkelijk, dat er tegen het eind van het dienstjaar waarschijnlijk een batig slot van niet minder dan twee en twintig millioen dollars zou zijn. Te Washington werd dan ook verzekerd dat bij het bewind eene nieuwe tariefsherziening in overweging was, strekkende om de inkomsten der schatkist te verminderen door vermeerdering van het aantal handelsartikelen die tolvrij ingevoerd kunnen worden.

Walker heeft te New-Orleans in eene openbare vergadering verklaard dat hij, door de bevolking van Nicaragua wettiglijk tot president van haar bestuur verkozen zijnde, zich nog als zoodanig beschouwde en zich verpligt achtte om de buitenlanders, die in zijn aangenomen vaderland gedrongen waren, daaruit te drijven.

— Den 12den dezer is te Gibraltar een Noord-Amerikaansch schip aangekomen met het eerste van de kanonnen, die door ingezetenen van de Vereenigde Staten aan Piemont geschonken worden, om tot het wapenen der nieuwe vestingwerken van Alessandria te dienen.

# BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGravenhage, *den 25sten Junij* 1857.

Aan een schrijven van Zr. Ms. consul te Cadix, van den 9den dezer, worden de volgende bijzonderheden ontleend:

» In het vorig jaar is de uitkomst der zoutinzameling in deze provincie zoo ongunstig geweest dat de prijs van het zout tot 12 piasters per last klom. De meeste schepen, die verleden jaar hier gekomen waren om zout te halen, zijn dan ook ledig weder vertrokken. Slechts enkele schepen hebben zich tot dien prijs, en zelfs tot dien van 18 piasters, van ladingen voorzien. Ofschoon dus de uitvoer geenszins belangrijk was, is de thans aanwezige voorraad, naar men verzekert, toch niet grooter dan omtreeks 1000 last. De uitzigten omtrent de inzameling van dit jaar zijn gunstiger; hoewel men geene zeer overvloedige opbrengst verwacht, vleit men zich toch dat zij veel ruimer zal zijn dan in het vorige jaar. Dien ten gevolge heeft de associatie van San Fernando (bestaande uit de voornaamste eigenaars van zoutpannen) een berigt uitgegeven, waarbij de prijs van het zout, van 1°. Julij tot 30 September 1857, op zes harde piasters bepaald wordt, en zoo de goede verwachtingen zich verwezenlijken dan zullen de zoutprijzen allengs tot het vorig standpunt terugkeeren."

---

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen:

een wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk *IX B* der Staatsbegrooting over 1857, voor de kosten van eene entrepôt-inrigting te Rotterdam.

De Commissien van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen:

tot verhooging der begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen voor 1857; en

betrekkelijk het lager onderwijs,

hebben daaromtrent hare Eindverslagen uitgebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over het laatst vermelde wets-ontwerp zullen aanvangen op aanstaanden Maandag den 29sten dezer, des voormiddags ten elf ure, en dat die over het eerst vermelde nader zullen worden bepaald.

De Vergadering heeft zich nog vereenigd met een voorstel van den heer Meeussen, daartoe strekkende dat aan de Regering zal gevraagd worden de mededeeling der stukken door Gedeputeerde Staten ingezonden betrekkelijk de van Rijkswege toegekende subsidien aan onderwijzers van lagere scholen in Noordbrabant, waarvan melding wordt gemaakt in het advies van den landsadvocaat gevoegd als Bijlage bij de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag van het wets-ontwerp betreffende het lager onderwijs.

Daarna heeft de Kamer nog met 22 tegen 18 stemmen aangenomen een voorstel van den heer Dommer van Poldersveldt, dienende om met afwijking van het door de centrale afdeeling genomen besluit, niet heden en volgende dagen in de afdeelingen te onderzoeken het wets-ontwerp betreffende de nationale militie, maar die dagen voor de leden te bestemmen tot voorbereiding voor de behandeling van het wets-ontwerp aangaande het lager onderwijs, welk voorstel door de heeren van Nispen van Sevenaer, van Zuijlen van Nyevelt en van der Linden ondersteund en door de heeren Bosscha en van Deinse bestreden werd.

---

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 259 van het Bijblad II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 23sten dezer;

terwijl met dit en vorige nommers verzonden zijn vel 255—258 der *Bijlagen* van hetzelfde Bijblad, het vervolg behelzende van de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het ontwerp van wet op het Lager Onderwijs, met daarbij behoorende bijlage en gewijzigd wets-ontwerp.

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Wis- en Natuurkundige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Zaturdag den 27sten Junij eerstkomende, des voormiddags ten twaalf ure, in het gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

De spreekbeurten zullen worden vervuld door de heeren H. Schlegel, A. Brants, C. L. Blume, J. van der Hoeven en S. Bosquet.

De ingang voor het publiek is door de deur der Akademie.

W. Vrolik,
*Secretaris der Natuurkundige Afdeeling.*

# ADVERTENTIEN.

## MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 7den Julij 1857, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het leveren en plaatsen van eene hardsteenen Peilschaal op den Paulowna-polder onder de gemeente Werkendam, mitsgaders van Peilmerksteenen in de Killen en langs het Linker boord der Merwede van Woudrichem tot Werkendam, in de provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district en den Ingenieur E. C. B. Ridder van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch, mitsgaders bij den Opzigter P. Mensert te Werken en Sleeuwijk.

*De Minister van Binnenlandsche Zaken,*
A. G. A. van Rappard.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 7den Julij 1857, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het vernieuwen van het middengedeelte Rijsstortebed van den Baardwijkschen Overlaat, in de provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district en den Ingenieur E. C. B. Ridder van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch.

*De Minister van Binnenlandsche Zaken,*
A. G. A. van Rappard.

## MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

*Loodsdienst voor het Friesche Zeegat en de Eems.*

Krachtens het Koninklijk besluit van den 1sten dezer, n°. 36, zal de loodsdienst voor het *Friesche Zeegat en de Eems* aanvang nemen met den 1sten Julij aanstaande.

De werkkring der loodsdienst voor deze Zeegaten is:

*a.* het uit zee loodsen in het *Friesche Zeegat* tot *Oostmahorn* en *Zoutkamp;*
*b.* het uit zee loodsen in *de Eems* naar *Delfzijl;*
*c.* het loodsen van *Zoutkamp* en *Oostmahorn* naar zee;
*d.* het loodsen van *Delfzijl* naar zee.

Te rekenen van laatstgemelden datum, zullen voor die Zeegaten geadmitteerde loodsen kruisen, op vaartuigen (Rinkelaars), kenbaar aan de gewone onderscheidingsteekenen, als: de *blaauwe loodsvlag,* met het nommer van het vaartuig in top, en in het grootzeil den naam van het Zeegat met het nommer van het vaartuig. Voorts van zonsondergang tot zonsopgang, een *toplicht* in eene lantaren met wit en rood glas, om den andere afwisselende. Van het dek dier vaartuigen wordt van tijd tot tijd een *flambouw-licht* vertoond.

Te *Oostmahorn*, *Zoutkamp* en *Delfzijl* zullen geadmitteerde loodsen tot het *naar zee brengen* der schepen beschikbaar zijn.

De loodsgelden moeten betaald worden bij de daarvoor gestelden Ontvangers te *Oostmahorn* en te *Delfzijl*, volgens het tarief, gevoegd bij het *Reglement op de loodsdienst voor het Friesche Zeegat en de Eems*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 18den Maart 1857 (*Staatsblad* n°. 12).

's Gravenhage, den 6den Junij 1857.

*De Minister voornoemd,*
J. S. Lotsij.

Provincie *Noordbrabant.*

HERBESTEDING.

Op Dingsdag den 30sten Junij 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, uit hoofde van de hooge aannemingssom worden Herbesteed:

de voltooijing van den Cellulairen Vleugel van het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te 's Hertogenbosch.

Deze Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Te dien einde moeten uiterlijk 24 uren vóór de Herbesteding in de bus aan bovengemeld locaal gestoken zijn de op gezegeld papier geschreven en gesloten biljetten, bevattende de voluit geschrevene som in Nederlandsche guldens, voor welke men aanneemt het werk uit te voeren: benevens de namen, voornamen en woonplaatsen van den aannemer en borgen, behoorlijk door den aannemer en zijne beide borgen onderteekend.

Het bestek der bovengemelde Herbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Bestuur der Provincie Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den derden en vierden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur L. Rijsterborgh, den Ingenieur J. de Kruijff en den Hoofdopzigter bij den cellulairen bouw H. van Deuren, wonende allen te 's Hertogenbosch.

*De Commissaris des Konings in Noordbrabant,*
P. J. Bosch van Drakestein.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat wegens te doene vernieuwingen aan de Vlotbrug over het Zederikkanaal te Meerkerk, de passage over die brug zal zijn afgesloten van Maandag den 29sten Junij tot en met Zaturdag den 4den Julij aanstaande, gedurende welken tijd de gemeenschap zal kunnen worden onderhouden langs het Zederikkanaal en over de Kranenbrug onder de gemeente Meerkerk.

's Gravenhage, den 16den Junij 1857.

*De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,*
Van der Heim.

DIRECTIE VAN HET WEDUWEN-FONDS.

De Directeur van het Weduwen-Fonds voor de Geëmploijeerden tot het Algemeen Bestuur behoorende, herinnert bij deze aan alle Contribuabele Deelgeregtigden, zonder onderscheid, derzelver verpligting, om voor het einde der loopende maand te doen aanbetalen, zoowel de een-, twee- en twee-en-een-half-percents contributien, uit krachte van het Reglement van den 18den Januarij 1814, n°. 6, en de daarop gevolgde ampliatien verschuldigd, als de contributien, welke door de daarbij geconcerneerden moeten worden voldaan, ten gevolge hunner deelneming op den voet van de Koninklijke besluiten van den 5den April 1817, n°. 28, van den 23sten September 1828, n°. 83, en van den 15den Julij 1841, n°. 32.

Wordende de belanghebbenden tevens herinnerd aan de voorschriften der opgegevene Koninklijke besluiten, zoowel als aan het Koninklijk besluit van den 8sten November 1839, n°. 123, volgens hetwelk het verlies van hun lidmaatschap in het Weduwen-Fonds uit het verzuim der bovengemelde contributie-betaling voortvloeit.

's Gravenhage, den 1sten Junij 1857.

*De Directeur voornoemd,*
S. W. van der Noordaa.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders der gemeenten Ooltgensplaat, den Bommel, Stad aan 't Haringvliet, Middelharnis en Oude Tonge zullen in de maand Julij of Augustus aanstaande Aanbesteden: het maken van eenen Grindweg, loopende van Ooltgensplaat naar den beschulpten weg onder Middelharnis, met eenen zijtak naar Oude Tonge en anderen, te zamen lang 27.712 el.

Het Bestek hiertoe zal ter lezing worden gelegd, en voorloopig daaromtrent inlichtingen kunnen worden bekomen bij den Burgemeester van de gemeente Stad aan 't Haringvliet.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** In den jare achttien honderd zeven en vijftig, den drie en twintigsten Junij, ten verzoeke van den heer *Willem Robert Schmithausen*, Procureur bij de Arrondissements-regtbank te Maastricht, aldaar woonachtig, in hoedanigheid van Bewindvoerder om de goederen en belangen van den destijds afwezigen *Bernard Christoph August Schulte* te beheeren en waar te nemen, domicilie kiezende aldaar ten zijnen woonhuize en verschijnende in regten bij zich zelven, en krachtens het Vonnis op de eerste Dagvaarding van den 13den Maart jl., door gemelde Regtbank uitgesproken den 4den Junij jl., bevelende eene tweede oproeping bij openbare Dagvaarding, heb ik ondergeteekende, *Frans Pieter A Campo*, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof in Limburg, behoorlijk gepatenteerd, wonende te Maastricht,

aangezien de Requirant bij Vonnis der voornoemde Regtbank de dato 19 October 1852, ter gelegenheid van het overlijden van *Helena Eisenbach*, Weduwe van den Adjunct-Paarden-Arts *Frans Karel Antoon Schulte*, plaats gehad hebbende den 14den October 1852, benoemd is om de goederen en belangen te beheeren en waar te nemen van haren destijds afwezigen en zich in Oost-Indische militaire dienst bevindenden Zoon, voornoemden *Bernard Christoph August Schulte*;

aangezien gezegde *Bernard Christoph August Schulte* den 20sten Januarij 1853 te Wahaaij is overleden;

aangezien de Requirant verlangt om van het beheer, door hem in voormelde hoedanigheid gevoerd, aan de Erfgenamen van meergenoemden

Bernard Christoph August Schulte Rekening en Verantwoording te doen, en deze hem gedeeltelijk onbekend zijn,

Mitsdien Gedagvaard alle bekende en onbekende Erfgenamen van voornoemden *Bernard Christoph August Schulte*, om op Donderdag den tienden September 1800 zeven en vijftig, 's morgens ten tien ure, te verschijnen voor de Arrondissements-regtbank te Maastricht, — ten einde aldaar eenen Regter-Commissaris te hooren benoemen ten overstaan van wien die Rekening door den Requirant zal geschieden, en verder tot het opnemen, debatteren en sluiten dier rekening te procederen volgens de voorschriften der wet, eindelijk uitspraak te hooren doen omtrent de kosten.

Afschrift van dit exploit, hetwelk eenmaal in de *Staats-courant* zal worden geplaatst, is door mij aangeplakt aan de audientiezaal van meergenoemde Regtbank. De kosten zijn f 3.77 1/2.

F. P. A Campo.

⁂ Ter voldoening aan het Testament van wijlen den Heer *Arent Lammerts Speelman*, op den 5den Junij 1857 te Nieuwe Pekela overleden, roept de ondergeteekende bij deze op al degenen, die zich als Erfgenamen van genoemden *Speelman* kunnen gedragen, om zich binnen twee maanden na dagteekening dezes bij hem aan en op te geven, zullende zij, wanneer binnen dezen termijn hieraan niet wordt voldaan, van alle erfenis van meergemelden *Speelman* vervallen en uitgesloten wezen.

Nieuwe Pekela, den 22sten Junij 1857.

W. B. Borsma,
*Goud- en Zilversmid te Nieuwe Pekela*,
Executeur Testamentair.

## NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

*Wijziging der statuten van oprigting der* Zuidhollandsche Zee- en Brandverzekering-Maatschappij, *gevestigd te Rotterdam*. [Zie de laatst medegedeelde acte in nos. 235 en 236 der *Staats-courant* van 1844.]

Op den negentienden Junij des jaars achttien honderd zeven en vijftig, compareerden voor mij Abram van Rijckevorsel Willemszoon, notaris, residerende te Rotterdam, in tegenwoordigheid van de twee na te noemen getuigen:

de heeren Coenraad de Wolff Hendrikszoon, koopman, en Gerardus Eek Junior, commissionair in effecten, beiden wonende binnen deze stad, de eerste aan de Zuidblaak, wijk 2, nommer 5, en de tweede, aan den Haringvliet, wijk 12, nommer 32, beiden aan mij notaris bekend, in betrekking van directeuren van de *Zuidhollandsche Zee- en Brandverzekering-Maatschappij*, te Rotterdam gevestigd, zijnde opgerigt voor een tijdvak van vijftien jaren, bij acte den zevenden December achttien honderd negen en twintig, voor den destijds te Rotterdam residerenden notaris Isaäc Marinus Josué Valeton, onder wien de minute is verbleven, en zijnen ambtgenoot verleden, waarop de bewilliging van Zijne Majesteit den Koning is verkregen bij Hoogstdeszelfs besluit van den tienden Januarij achttien honderd dertig, nommer vier en tachtig, welke maatschappij sedert is voortgezet voor een tweede tijdvak, mede van vijftien jaren, bij acte den [illegible] September achttien honderd vier en veertig, voor mij notaris, in tegenwoordigheid van getuigen verleden, waartoe de bewilliging van Zijne Majesteit den Koning was verleend bij Hoogstdeszelfs besluit van den negenden Augustus achttien honderd vier en veertig, nommer vier en tachtig;

hebbende de comparanten in voorschreven betrekking aanvrage ter bekoming van patenten gedaan, doch zulks nog niet bekomen, uit hoofde de patenten nog niet werden uitgegeven;

dat in eene algemeene vergadering van deelhebbers in de gezegde maatschappij, gehouden den drie en twintigsten Mei dezes jaars, blijkens een door mij notaris, in tegenwoordigheid van getuigen opgemaakt proces-verbaal van die dagteekening, behoudens het bekomen der vereischte bewilliging van Zijne Majesteit den Koning, is besloten, om artikel negen van de statuten der maatschappij zoodanig te wijzigen, dat alle onderteekeningen, voor en in naam van de maatschappij zullen geschieden door een der directeuren in de plaats van, naar den inhoud van gemeld artikel, te moeten geschieden door één commissaris en één directeur; en zij comparanten in hunne hoedanigheid van directeuren der maatschappij, zijn gemagtigd, om de tot uitvoering van dat besluit vereischte acte van wijziging der statuten te ontwerpen; op het ontwerp de bewilliging des Konings te vragen, en na het verkrijgen van gunstige beschikking de acte van wijziging, overeenkomstig het goedgekeurde ontwerp, in naam van al de deelhebbers der maatschappij te verlijden, en al het verder noodige te doen, om de voorschreven wijziging behoorlijk van kracht te doen zijn;

dat dien ten gevolge door hen comparanten de tegenwoordige acte is ontworpen, en het ontwerp aan Zijne Majesteit den Koning, met het verzoek om Hoogstdeszelfs bewilliging in de wijziging overeenkomstig het overgelegde ontwerp, is ingezonden, en dat die bewilliging is verleend bij Zijner Majesteits besluit van den tienden Junij achttien honderd zeven en vijftig, nommer zeven en veertig, waarvan het afschrift, aan hen comparanten uitgereikt, aan de minute dezes is gehecht.

En verklaarden zij comparanten, in hunne voorschreven betrekking, in naam van al de deelhebbers in voorschreven maatschappij, krachtens de als voren op hen verstrekte magtiging mitsdien bij deze te bepalen en vast te stellen:

Artikel negen van de statuten der maatschappij, luidende: » Alle onderteekeningen zullen moeten geschieden door één commissaris en één directeur", wordt gewijzigd als volgt: » Alle onderteekeningen voor en in naam van de maatschappij, geschieden door één der directeuren".

Waarvan acte. Gedaan en gepasseerd te Rotterdam, ten kantore der maatschappij, aan de Zuidblaak, wijk 2, nommer 5; in tegenwoordigheid van Dirk Cornelis Speelman, candidaat-notaris, en Jan van Jeveren, particulier, beiden wonende binnen deze stad, getuigen. En hebben de comparanten, met de getuigen en mij notaris, deze minute onmiddellijk na voorlezing onderteekend.

(Geteekend:) C. de Wolff Hzn., Gerardus Eck Junior; D. C. Speelman, J. van Jeveren, Abram van Rijckevorsel Wz., notaris.

(Registratie:) f 1.10 5. Geregistreerd zonder renvooi te Rotterdam, den negentienden Junij 1800 zeven en vijftig, deel 147, folio acht recto, vak vijf: ontvangen voor vast regt tachtig cents, met de 38 opcenten een gulden tien en een halven cent. De ontvanger, (get.) *Ten Sande*.

Uitgegeven voor afschrift,
Abram van Rijckevorsel *Wz., Notaris*.

## BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

### Amsterdam, Donderdag 25 Junij 1857.

| | pCt. | | | | | pCt. | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Nederl. W. Sch. | 2 1/2 | 64 1/4 | 64 5/16 | — | Spaansch. Nieuwe 3% thans | 1 1/4 | 25 1/2 | 25 5/16 | — |
| Dito dito | 3 | 77 1/4 | — | — | Buitenlandsche | 3 | — | — | — |
| Dito dito | 4 | 97 | 97 1/8 | — | Binnenlandsche | 3 | 38 3/8 | 38 1/8 | 38 3/8 |
| Syndicaat | 3 1/2 | 92 | — | — | Portug. Te Lond. | 3 | 46 1/8 | 46 1/4 | 46 1/8 |
| Handel-maatsch. | 4 1/2 | 159 | 159 3/4 | 159 | Oostenr. Metall. 1816-1852 | 5 | 77 3/8 | 77 1/2 | 77 3/8 |
| Belgie. Bij *Rothschild* | 2 1/2 | — | — | — | Dito Zilv. Nation. | 5 | 78 3/16 | 79 | 78 3/16 |
| Rusl. Bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 | 5 | 105 1/2 | 105 5/8 | — | Dito Zilver 1849-1854 | 5 | 88 1/2 | 88 3/8 | — |
| Dito 1828-1829 | 5 | 104 1/4 | — | — | Dito 1847-1852 | 2 1/2 | [illegible] | [illegible] | [illegible] |
| Dito 1840 | 4 | 88 | [illegible] | — | Braz. Lond. 1824 | 5 | — | — | — |
| *Stieglitz* | 4 | 87 5/8 | 87 3/4 | — | Mexico Londen | 3 | — | — | — |
| Dito 1854 | 5 | 98 3/4 | 98 13/16 | — | Grenada id. | 2 1/4 | — | — | — |
| Dito 1855 | 5 | 100 | 100 1/4 | 100 1/4 | Venezuela id. | 4 | — | — | — |
| Engelsche | 4 1/2 | 96 7/8 | 97 | — | | | | | |

Hollandsche willig.

**Londen, heden.**

Consols . . . . . . 3 pCt. 93 1/8 à —

**Parijs, heden.**

Fransche rente . . . 3 pCt. 68.70 à —

**Weenen, heden.**

Metalliek . . . . . 5 pCt. — à —
Nationale . . . . . 5 pCt. — à —
Wissel Londen . . . . — à —

# MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van officieren, onder-officieren en verdere manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Nederlandsch Indie, welke gedurende het 3de en 4de quartaal 1856 onder het beheer der Weeskamer te *Batavia* zijn gesteld, en die, voor zoo veel de saldo's meer dan f 250 bedragen, bij die Weeskamer, en daar beneden bij het Departement van Kolonien in Nederland door de regthebbenden behooren te worden ingevorderd, onder overlegging van de noodige bewijzen van erfregt.

| Namen en voornamen der personen, uit welker nalatenschap de saldo's herkomstig zijn. | Geboorte-plaats. | Laatste woonplaats. | Dagteekening der geboorte. | Uit Nederland vertrokken | | | Overleden | | Graad waarin overleden. | Namen der Ouders. | Geldelijk bedrag. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | met het schip | den | als | den | te | | | |
| Klaverdijk, Guillaume Adrien | Brussel | 's Bosch | 22 Sept. 1834 | Delft | 3 Sept. 1852 | korpor. | 7 Nov. 1855 | Samarang | 2de luiten. | Antoine en Guillelmina Marie Davion | f 678.22$^5$ |
| Hellmuth, Joh. Christian Julius | Gotha | in dienst | 11 Julij 1816 | had laatst gediend bij de Nederlandsche marine | | | 31 Jan. 1856 | Wonosobo | officier van gezondh. der 2de kl. | Friedrich Heinrich en Johanna Sophie Carpz | (*) 380.67$^5$ |
| van Eck, Johan Philip baron | Arnhem | Oisterwijk | 26 Dec. 1827 | Pieter Florisz. | 14 Dec. 1847 | 2de luitenant | 26 of 27 October 1855 | Samarang | 1ste luiten. | Jacob Willem en Maria Carolina Antoinetta Lochman van Koningsfeldt | 1114.88 |
| Marechal, Joseph | Mutzig | Cheratte | 26 Maart 1829 | de Stad Utrecht | 22 Mei 1845 | korpor.-geweerm. | 15 Dec. 1855 | Gombong | sergeant-geweerm. | Nicolas en Catharina Marechal | 309.52$^5$ |
| Smit, Johannes Hendrikus | Amsterdam | Amsterdam | 26 Febr. 1828 | Jacoba Helena | 26 Mei 1855 | soldaat | 3 Febr. 1856 | Weltevreden | soldaat | Antonie Joseph en Alida Buis | 7.48 |
| Lugg, Heinrich Friederich | Herdecke | id. | 14 Julij 1804 | Flevo | 20 Nov. 1836 | korporaal | 29 Sept. 1855 | Samarang | adjud.-onder-offic. | Heinrich en Elisabeth Weinthaal | 206.78 |
| Methorst, Willem Adriaan Jacob | Amsterdam | 's Hage | 29 Nov. 1825 | Prins Maurits | 9 Julij 1849 | sergeant-titulair | 20 Dec. 1855 | id. | id. | Willem Elisa en Maria Joseph Latenniot | 82.78 |

(*) Heeft familiepapieren nagelaten.

| Namen en voornamen der personen, uit welker nalatenschap de saldos herkomstig zijn. | Geboorteplaats. | Laatste woonplaats. | Dagteekening der geboorte. | Uit Nederland vertrokken met het schip | den | als | Overleden den | te | Graad waarin overleden. | Namen der Ouders. | Geldelijk bedrag. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Buter, Egbert | Amsterdam | Amsterdam | 16 Mei 1820 | Louisa Maria | 12 Junij 1843 | soldaat | 8 Aug. 1855 | Samarang | kanonnier 1ste kl. | Egbert en Antje de Groot | 10.18 |
| Günsch, Friedrich Heinrich | Osnabruck | id. | 14 April 1809 | Waterloo | 4 Julij 1852 | id. | 25 Aug. 1855 | id. | cavalerist | Wilhelm en Maria Mateking | $9.16^{5}$ |
| Hoedemans, Joost | eiland Flakkee | Leyden | 14 Aug. 1815 | Flevo | 13 Julij 1839 | id. | 18 Febr. 1856 | Willem I | soldaat | Joost en Annetje Plokooij | $23.31^{5}$ |
| de Brieder, Theodoor Siemon Willem | Almelo | Almelo | 17 Sept. 1834 | Triton | 28 Junij 1855 | fourrier | 28 Dec. 1855 | Seeracart. | fourrier | Willem en Dorothea Petronella Clasina Beets | (*) 124.19 |
| Miesel, Nikolaas | Osthoven | Zwolle | 13 Jan. 1813 | Pieter Florisz. | 22 April 1846 | soldaat | 27 Dec. 1855 | Djocjoc. | soldaat | Nikolaas en Maria Uijtman | $37.96^{5}$ |
| Spreck, Caspar Heinrich | Oerrolsen | Amsterdam | 14 Mei 1801 | Neêrl. Koning | 29 Aug. 1829 | id. | 17 Sept. 1855 | Padang | hospitaalbediende | Heinrich en Catharina Ernst | [illegible] |
| Filius, Flip | Wissekerke | in dienst | 30 Oct. 1822 | Prins Maurits | 9 Julij 1849 | id. | 14 Nov. 1855 | id. | soldaat | Adriaan en Susanna Imanse | $7.26^{5}$ |
| Janssen, Jan of Jannis | Apeldoorn | Apeldoorn | 4 Oct. 1824 | 's Rijks oorlogsch. de Sambre | 12 Oct. 1848 | id. | 30 Aug. 1855 | Sibogha | korporaal | Jannis en Aaltje Teunis | $15.27^{5}$ |
| Schwan, Heinrich August Julius | Hoija | Hoija | 10 Julij 1818 | Barend Willem | 12 Junij 1847 | id. | 14 Oct. 1855 | Tebing-Tingie | soldaat | Diedrich en Wilhelmina Schrader | $15.32^{5}$ |
| Marselis, Cornelis | Goirle | Goirle | 24 Oct. 1816 | Jupiter | 5 April 1849 | sergeant | 17 Oct. 1855 | id. | sergeant | Bernardus en Elisabeth Lulbregts | (*) $32.32^{5}$ |
| van Zalen, Hendrik | Groningen | Groningen | 3 Maart 1829 | Triton | 13 Mei 1850 | id. | 28 Julij 1855 | Koeloe | sergeant-majoor | Jacob en Lucia Boekhold | 97.51 |
| Stoff, Dirk Arie | Amsterdam | Amsterdam | 2 Mei 1813 | Jupiter | 5 April 1849 | soldaat | 11 Aug. 1855 | Singkaw. | soldaat | onbekend | $10.36^{5}$ |
| von Uchtrup, Johann Heinrich | Friesoytha | Friesoytha | Jan. 1814 | Immagonda Sara Clasina | 15 Aug. 1842 | korporaal | 3 Aug. 1856 | Banjerm. | sergeant | Dirk Frans en Maria Schade | [illegible] |
| Sloterwijk, Jan Willems | Jubbega Schurega en Schoterland | Hemrik | 22 Dec. 1825 | Johanna Maria Christina | 28 Dec. 1851 | soldaat | 16 Maart 1856 | Serang | id. | Willem Jans en Inkjen Jans Blaauw | $27.12^{5}$ |
| Bosman, Jannes | Diepenheim | Diepenheim | 9 Febr. 1823 | Stad Dordrecht | 17 Dec. 1848 | id. | 10 Maart 1856 | Pelantoengan | korporaal | Hendrik en Hendrika Wolters | 7.60 |
| de Jong, Fête d'or | Oirschot | Oirschot | 7 Sept. 1833 | de Vijf Gebroeders | 12 Jan. 1855 | korporaal | 20 Junij 1855 | Ngawie | id. | Jan en Jacoba Geertruida de Back | $22.46^{5}$ |
| van den Kerkhove, Jacobus | Aardenburg | Axel | 29 Julij 1824 | Samarang | 11 Oct. 1852 | sergeant | 28 Jan. 1856 | Soerabaija | sergeant | Dankert en Fanneke van Wijk | 7.81 |
| Packet, Ivan François | Zuijenkerke | Zuijenkerke | 16 Febr. 1823 | Stad Dordrecht | 17 Dec. 1848 | soldaat | 15 Febr. 1856 | id. | korporaal | François en Catherina Verkert | 12.62 |
| Ommekes, IJsbrand | Winschoten | Ommersch. | 16 Jan. 1819 | India | 10 Mei 1854 | id. | 4 Oct. 1855 | Montrado | soldaat | Hendrik en Grietje IJsbrands Stuurwold | $5.07^{5}$ |
| Arends, Hendrik | Goes | Goes | 19 Aug. 1812 | Margaretha Ida | 12 Nov. 1848 | id. | 14 Nov. 1855 | id. | sergeant | Hendrik en Anna Catharina Wiegandt | 30.46 |
| van der Heugst, Johannes Bartholomeus | Leyden | Leyden | [illegible] Aug. 1820 | Delft | 20 Aug. 1841 | [illegible] | [illegible] 1856 | [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] |
| Tersmette, Leendert | Monster | Naaldwijk | 26 Dec. 1819 | id. | 20 Aug. 1841 | id. | 24 Dec. 1855 | id. | sergeant | Cornelis en Maatje van Dijk | 7.75 |
| Sisoo, Franciscus | 's Bosch | Zeeland | 2 Oct. 1808 | Gener. van den Bosch | 6 Febr. 1837 | id. | 25 Oct. 1855 | Moeara-Kompeh | soldaat | Johannes en Elisabeth Bouver | $60.56^{5}$ |
| Zijnen Wartel, Pieter | Arnhem | Arnhem | 30 Maart 1837 | Jacoba Helena | 26 Mei 1855 | sergeant | 28 Mei 1856 | Weltevreden | sergeant | Abraham Benedictus en Helena Francisca Barhiers | (*) 72.94 |
| Zimmermann, Martin | Bruchzal | Bruchzal | 11 Maart 1833 | Argo | 28 Aug. 1854 | soldaat | 20 Mei 1856 | Kedong-Kebo | soldaat | Jozeph en Maria Husman | $5.07^{5}$ |
| Zimmermann, Heinrich Carl | Frankfort a/M. | Frankfort a/M. | 11 April 1819 | Kon. Willem II | 12 Junij 1848 | id. | 14 Febr. 1856 | Weltevreden | sergeant-ziekenvad. | Johann Jacob en Thorothea Margaretha Geisler | 51.15 |
| van Eck, Cornelis | Linschoten | Montfoort | 15 Mei 1823 | Barend Willem | 6 Mei 1849 | id. | 16 Dec. 1856 | Djocjoc. | sergeant | Geurt en Elisabeth Pauw | 7.13 |
| Walther, Carl Julius | Grunberg | Berlijn | 13 Febr. 1820 | Delft | 29 Aug. 1846 | sergeant | 1 Dec. 1855 | Paliman. | id. | Caspar Benjamin en Caroline Wilhelmine Laube | 115.38 |
| van Elten, Derk Eduard | 's Hage | 's Hage | 29 Nov. 1832 | Straat Baly | 4 Aug. 1853 | id. | 5 Maart 1856 | Weltevreden | id. | Nicolaas Derk Janszoon en Anna Maria Waldeck | 27.38 |
| [illegible] Charles | Brussel | in Belgische dienst | 20 Aug. 1819 | Osiris | 22 Maart 1847 | korporaal | 5 Mei 1855 | Bawean | id. | George Jean en Jeanne Clabeeck | $13.86^{5}$ |
| Sindikus, Karel Frederik Theodoor | Utrecht | Haarlem | 27 Julij 1823 | Europa | 18 Junij 1844 | sergeant | 8 Febr. 1856 | Cheribon | id. | Johan Wilhelm en Elisabeth Waterman | 21.15 |
| Groote, Jan Hendrik | Denekamp | Denekamp | 12 Oct. 1822 | Hendrika | 10 Dec. 1848 | korporaal | 6 April 1856 | Samarang | id. | Joan Hendrik Wilhelm en Hermina Welivelt | $22.31^{5}$ |
| Leliaert, Johannes | Eede | Eede | 24 Oct. 1832 | Waterloo | 4 Julij 1852 | soldaat | 13 Junij 1856 | id. | korporaal | Bernardus en Helena Couse | 5.56 |
| Stein, Pieter Leendert | Middelburg | Middelburg | 6 Nov. 1828 | Gener. bar. van Geen | 1 Nov. 1853 | sergeant | 13 Febr. 1856 | id. | sergeant | Pieter en Neeltje Kuijpers | 17.46 |
| van Roeijen, Antonie | Delft | Delft | 12 Sept. 1813 | Sara Johanna | 10 Nov. 1848 | korporaal | 16 Jan. 1856 | Willem I | kanonnier 2de klasse | Johannes en Alida Jaspers | 7.90 |
| Mertens, Augustus | Vorst | Vorst | 2 April 1819 | Prins Frederik der Nederl. | 7 Julij 1854 | soldaat | 3 April 1856 | Soerabaija | leerling-werkman | Hendrikus en Angelina Verheijden | $11.57^{5}$ |
| Adriaans, Dirk | IJsselstein | IJsselstein | Aug. 1824 | Stad Dordrecht | 17 Dec. 1848 | id. | 24 Dec. 1855 | Pontianak | sergeant | Jacobus en Kaatje Spengeler | $16.27^{5}$ |
| van Luin, Johannes | Leyden | Leyden | 21 Jan. 1820 | Constantia | 29 April 1851 | id. | 10 Febr. 1856 | Montrado | ziekenoppasser | Elisabeth van Luin | 30.38 |
| Lambrechts, Pierre Joseph | Hersfelt | Hersfelt | 15 Oct. 1816 | Josephina Catharina | 1 Jan. 1848 | id. | 2 Jan. 1856 | Batoeroes | soldaat | Pierre Antoine en Anne Catherine van den Broeck | 11.35 |
| Pieters, Auguste | Lokeren | Lokeren | 15 Junij 1821 | Delft | 29 Aug. 1846 | id. | 20 Maart 1856 | Larentuka | id. | Chef en Catherina Aernen | [illegible] |
| van der Meijden, Pieter Hendrik | Utrecht | Utrecht | 27 Mei 1824 | Prins Maurits | 9 Julij 1849 | korporaal | 14 April 1855 | Batoeroes. | 2de luiten. | Johannes en Francina Gerarda Martini | 30.95 |
| van Huizen, Hendrik | Haarlem | Haarlem | 9 Julij 1818 | Barend Willem | 12 Junij 1847 | id. | 17 April 1856 | Weltevreden | sergeant | Antje van Huizen | 17.40 |

(*) Heeft familiepapieren nagelaten.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.